

5114

Estat Català

PORTANT-VEU
DE LES JOVENTUTS
D'ESQUERRA
ESTAT CATALÀ

Preu: 15 cèntims

Barcelona, 1 d'Agost del 1935

5.ª època. - Núm. 9

Som i defensem el nacionalisme de la nostra terra. Perquè és el mot de llibertat dels pobles oprimits. Es un fet revolucionari que condensa la llibertat del poble treballador de la nostra terra.

Visca Catalunya! Visca els pobles oprimits!

Què passa a l'Esquerra?

Un corc rosega l'Esquerra Republicana de Catalunya. Són aquests moments uns dels més perillosos que ha passat el partit. L'autoritat del Comitè Executiu es veu discutida per aquells que volien donar-li la màxima força per a combatre l'Estat Català. Es veu ben clar que només els unia l'odi a nosaltres.

La Humanitat publica un solt a primera plana i amb tots els honors contra els diputats del partit. *La Humanitat* té tota la raó en el que diu; la capacitat política del senyor Santaló és nul·la, la seva direcció un desastre. Però no és *La Humanitat* qui havia de dir-ho. *La Humanitat* cada dia ens vol estemordir amb les seves declaracions d'ortodòxia i amb les seves estandarditzades lloes a la disciplina van sempre marginades amb els trons i els llamps de l'excomunió. Nosaltres fins la creïem lligada en amistoses relacions amb la presidència de l'actual Comitè de l'Esquerra i al seu dictat.

Es veu que no és així. En *La Humanitat* pesa més la seva condició d'òrgan de l'Editorial Llibertat, S. A. que la de portant-veu del partit. Nosaltres ja feia tamps que ho dèiem, però hi havia gent ingènua i confiada que en dubtava. Si hagués estat òrgan del partit hauria deixat que aquest expressés la seva disconformitat amb l'actuació nefasta de Santaló abans de caure en pecat d'escàndol, lògic en els grups d'oposició, dissolvent en els qui dirigeixen quan no acompanya el càstig del qui ha pecat.

La Humanitat s'ha col·locat en franca rebel·lia. Santaló és membre del Comitè Executiu. Ho és representant precisament a aquests diputats que segons l'òrgan de l'Editorial Llibertat, S. A. estan en manament d'ortodòxia. I es demana aquesta representació malgrat que els diputats s'havien reincorporat al Parlament després del 6 d'octubre. Fou un acte de conformitat del partit, i *La Humanitat* dona una mostra més de la seva impenitent indisciplina en reiterar la protesta.

La Rambla, òrgan del «gros sucrier» Sunyol i Garriga, d'on han sortit també crues invectives contra l'Estat Català considerant-lo indisciplinat, s'acara amb el Consell i li retreu la seva manca de previsió i decisió. Nosaltres creïem *La Ram-*

bla ferotgement ortodoxa i també en amistat estreta amb el president del Comitè executiu i ara veiem regatejar-li públicament autoritat i solvència. Hem sofert una altra decepció. Què hi farem; el món és ple d'amargors.

En Santaló contesta des de *L'Autonomista*, de Girona, però abans fa publicar les seves declaracions des de *La Vanguardia*. I des de *El Diluvio* en Trabal continua el cicle de declaracions mai interrompudes per a esbargiment dels ciutadans.

Això és la dispersió. Això és l'enfonsada. Nosaltres hem maldat per a donar a l'Esquerra un sentit nacionalista i esquerrista i hem lluitat per la nostra existència que ens garantia la nostra labor. Hem tingut batusses amb els altres nuclis de l'Esquerra, que sense cap cohesió espiritual formaven un front únic contra nosaltres, però hem donat sempre la cara i hem bandejat tot personalisme. Per això ens alarmen aquestes activitats minúscules de darrera hora. Ens alarmen perquè tenim por de trobar-les aviat repugnants.

El to de l'Esquerra rebaixa de pressa. La seva fragmentació és ràpida, fragmentació per motius esquivats i personalismes sense personalitat. Des del 6 d'octubre ha mancat un nexa. Fins el record de Macià s'h'ha esborrat en el pensament de molts dirigents. En la cursa per a subsistir-lo en la devoció popular, que fou el que ens determinà el 6 d'octubre, confiaren alguns dels concursants i a la seva cort qui havia acabat i era hora de recollir el fruit, i avui molts homes i homenets de l'Esquerra es creuen amb mèrits a la successió. I cadascú d'aquests preteniosos repel·leix els altres.

Això no pot ésser. Nosaltres creïem, malgrat tot, en la necessitat de l'Esquerra Republicana de Catalunya, perquè és l'òrgan més eficaç de la llibertat de Catalunya. Per això en massa acudirem a l'assemblea de Sants i n'hem estat el puntal més fort. Nosaltres no la deixarem perdre. Farem tots els esforços per a mantenir-la i si convé l'emprendrem pel nostre propi compte i foragitem tots aquests definidors que han vingut a dogmatitzar quan l'Esquerra era victoriosa i donava càrrecs.

84

Els articles de "La Humanitat"

La pregunta que per endavant ens formulem, és de si *La Humanitat* és l'òrgan oficial del partit E. R. de C. o bé l'òrgan diari de l'Editorial Llibertat S. A. a seques. I això ho diem, perquè el dia 4 de l'actual aparegué un article en l'esmentat diari, a propòsit d'uns comentaris de *La Veu* al manifest d'E. R. de C. recentment dirigit a l'opinió pública, sense cap signatura que l'avalés i per tant al nostre entendre devia ésser de criteri de l'esmentada editorial. I bé; en aquest hi hem llegit coses força curioses, però també bon xic estranyes, i que nosaltres volem examinar.

Comença l'article queixant-se de que l'editorialista de *La Veu* silenciava el propòsit i el to del susdit manifest dient que el propòsit és de millorament i perfecció i el to el de "l'equanimitat". Per tant, ens trobem que la companyia anònima propietària de *La Humanitat* contestant a algun ex-seminarista de *La Veu*, ens defineix el propòsit i el to del manifest d'E. R. de C. amb una autoritat inaudita. El xocant, però, és que en aquest comentari se'ns dona la raó al que diguérem en el darrer número d'ESTAT CATALÀ a propòsit de l'esmentat manifest. El to del mateix, diu *La Humanitat*, es el de l'equanimitat. Aquesta paraula al nostre entendre vol dir que el manifest és quelcom equidistant entre una cosa i un altre, que està al mig de coses extremes, ço que veritablement vol dir es que està al bell mig de la dreta i de l'esquerra, al centre, i això, precisament era del que nosaltres en protestàvem. Aquest manifest, amb l'aval del comentari oficial de *La Humanitat*, és una cosa equidistant del sector moderat del partit i del sector ala esquerra del mateix; és una cosa situada entremig dels dos sectors, sense comptar amb l'aquiescència dels uns ni dels altres, és una cosa aïllada completament dins del partit, que reafirma més encara el caràcter de provisionalitat, que nosaltres li donàrem en el darrer número del nostre portant-veu.

Es clar que no sabem si l'Editorial Llibertat S. A. al definir el to del manifest és que té autoritat suficient per a fer-ho, i és per això la raó del nostre article. El nostre partit per molts manifestos que facin els seus organismes superiors, no se'l pot desviar de la seva ruta en la qual va formar-se. L'E. R. de C. porta tota la sava i tot el braó del cabdill nacional Francesc Macià. En els seus principis bàsics s'hi troben els veritables manifestos del partit. Allí va recollir-se gairebé en la seva totalitat l'ideari de l'Estat Català, les conclusions de la conferència de Sant Andreu, els perfils i orientacions polítiques d'aquell gran manifest de Macià del febrer del 1931; tot ço que sigui veure o recolzar un apartament a aquells principis és temps perdut.

La massa, el militant, el poble, reclama, en tot cas, el compliment estricte d'aquells principis bàsics. No permetrà ni pot permetre al seu partit cap virada envers un centre equidistant de dos matços extrems. És més, el militant moltes vegades ha pensat si era ell en tot cas a propòsit de l'esmentada editorial el que havia de donar per mitjà dels seus organismes elegits democràticament el to als comentaris respecte a coses tant serioses i importants pel seu partit com un manifest.

I és que a la massa sempre li passa el mateix; primerament ilusionat per una cosa que es creu seva, l'esperona, l'ajuda, i la recolza fins a fer-la surar per damunt de tothom i després quan arriba a la seva majoria d'edat es troba amb veritaders desenganys. Ço que el militant modest es creia que era seu i sempre giraria al seu unisson, ara pomposament per qui en porta la direcció la fa sonar exclusivament al só de qui paga, a una empresa, de tipus capitalista com qual-sevol altra.

Pel que fa al to del partit, el comentari se'l fa el militant i els seus organismes representatius. Cal retornar al poble al que és seu: la iniciativa. La nostra missió actual és recollir-la de la font pura amb un contacte constant

amb ell i excitar la seva intervenció com més possible sigui. Si no hi ha entre dirigents i dirigits una continuïtat transfusió, és bana tota tasca. A aquells no els toca altra tasca que la de portar els encàrrecs i canalitzar les energies populars. Que aquesta és l'obra de la política: canalitzar energies, mai combatre-les ni pretendre anorrear-les. I cal que tot això ho sàpiguen aquests comentaristes de les coses del nostre partit. O bé s'amoïllen en els seus comentaris al que l'esperit del poble català porta al seu cor, el seu sentiment nacionalista i obrerista, o en altra cas que es desentenguin de les nostres coses, que el nostre partit no ha autoritzat a cap companyia anònima que en sigui el seu portant-veu oficial.

On va Sunyol i Garriga?

"La Rambla" òrgan del "grup de l'Opinió"?

Es d'ençà d'un quant tems que a les pàgines de *La Rambla* hi trobem a mancar velles i prestigioses signatures d'homes nacionalistes i d'esquerra, i en contraposició solament s'hi llegeixen articles i treballs d'homes afiliats al partit anomenat del «grup de l'Opinió». Nosaltres que no podem creure que el propietari del popular setmanari vulgui fer una cosa semblant, li denunciem aquests fets, avui gairebé popularitzats, i que de continuar pot causar un gran dany a la causa nacionalista i esquerrana de Catalunya. Per la Direcció de *La Rambla* s'ha negat a que continuessin escrivint ni tan sols que se'n fes menció d'homes nacionalistes d'esquerra, que temps enrera havíem pogut llegir des de les pàgines gens sectàries de *La Rambla*. Avui, però, pel que es veu, les coses han canviat. Per la Direcció de l'esmentat periòdic sembla que solament li interessa, per una banda, fer una oberta campanya encaminada a glorificar «Aliança Obrera», clan destinat exclusivament per a satisfer les seves envejes i odis del líder dels revolucionaris Joaquim Maurin, i per altra foragitar els escriptors nacionalistes de l'E. R. de C., substituint-los per militants i aprendents de periodista del «grup de l'Opinió». Aquesta és la tàctica que s'està seguint i que nosaltres avui apuntem per si pel propietari hi pot posar un xic de cura.

Es evident que políticament això causa als nostres escriptors forts de-

senganys, i a l'ensems puguin passar a Catalunya desercions, si bé mai justificades, però quan menys atenuades donades les actituds de veritaders dictadors dels directors de la nostra premsa catalana. Així es comporten avui a *La Rambla*. Així s'han comportat i es comporten a *La Humanitat*. En aquest darrer periòdic fa poc temps s'ha foragitat sense contemplació de cap mena a l'escriptor nacionalista Agustí Esclasans, qui per dissort de la premsa d'esquerra ha anat a escriure a *La Veu de Catalunya*, solament atribuïble tal deserció al temperament despòtic del director, l'home que va donar-se d'alta del partit d'E. R. de C. vint-i-quatre hores després d'aconseguir l'acta de regidor i que avui li pesa damunt d'ell un acord d'expulsió per indisciplina, d'un organisme directiu del nostre partit. I aquestes coses solament passen a Catalunya. Si la premsa que nosaltres creiem de bona fe que és la nostra no obra les seves pàgines als escriptors nacionalistes i obreristes de Catalunya, no cal que ens estranyem de moltes coses. Avui mateix ens dona l'exemple la Direcció de *El Diluvio* que ha obert les seves pàgines per tal que hi puguin escriure en la seva llengua vernacle, i així ja ho ha fet el prestigiós escriptor Joan Puig i Ferrer, tots els homes nacionalistes i d'esquerra de Catalunya. Aquest exemple si més no, hauria de fer obrir els ulls adormits dels respectius propietaris dels esmentats rotatius catalans.

Joventuts d'Esquerra d'Estat Català

Consell Comarcal de Barcelona-Ciutat

En reunió celebrada el dia 25 de l'actual pel Consell Comarcal de Barcelona-Ciutat de les Joventuts d'Esquerra «Estat Català», va prendre's, per unanimitat, el següent acord:

«Que assabentats dels desnonaments injustificats de dos rabassaires del Prat del Llobregat efectuats pel terratenent i prohom del «Grup de l'Opinió» Joan Casanelles, a l'empar de la llei d'arrendaments rústics, dita del senyor Jiménez Fernández, de la CEDA, fan una crida a totes les entitats d'esquerra i nacionalistes, així com a les corresponents a la Unió de Rabassaires de tot Catalunya, per tal que enviïn la seva adhesió destinada a exigir als organismes directius de la coalició d'esquerres catalanes a declarar-se incompatibles moral i políticament amb el susdit representant del Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra a la coalició d'esquerres catalanes, Joan Casanelles.»

Per a dirigir les adhesions cal fer-ho al Secretariat d'E. R. de C., Ronda de Sant Pere, 70, a nom de Joventuts d'Esquerra d'«Estat Català» (Secretariat d'organització). *El Consell Comarcal*.

JUAN CASANELLES

ABOGADO
Calle Bailen, 19
BARCELONA

En nombre propio y en el de mi madre Doña TERESA
y hermanos DON MIGUEL, DON JAIME, DOÑA MARIA Y DOÑA CAR-
MEN recibo de Don SALVADOR RAVENTOS Y ROS la suma de tres-
cientas treinta y siete pesetas con cincuenta céntimos im-
porte del canon de arriendo correspondiente al año 1º de
Noviembre de 1.927 a 31 de Octubre de 1.928 por la tierra
que cultiva cuyo arrendamiento se registrará en lo sucesivo
por el nuevo contrato otorgado con los arrendatarios y de-
mas pactos adicionales.

Barcelona 31 de Marzo de 1.929.-

Juan Casanelles

Un cas vergonyós

Joan Casanelles Ibarz, emparant-se amb l'estat d'excepció i en la llei d'arrendaments de la Ceda, ha desnonat a dos rabassaires, injustament, del Prat del Llobregat. Aquest Casanelles és un dels signants, en nom del «grupet de l'Opinió», dels set punts de coincidència de la coalició d'esquerres catalanes.

La Unió de Rabassaires i les Joven-tuts d'Esquerra d'Estat Català espera de tot el poble esquerrà i nacionalista de Catalunya que exigeixin la dimissió d'aquest traïdor a la causa que embruta la coalició d'esquerres catalanes.

El fet: Es tracta de dos rabassaires, un del Consell directiu de la Unió de Rabassaires del Prat del Llobregat i l'altre soci de l'entitat. Foren desnonats el 2 de gener d'enguany. Des de novembre de 1934, tenien consignades en el jutjat les quantitats corresponents al pagament de l'anualitat segons contracte, anualitat que no va volguer ésser cobrada per l'administrador de Casanelles, un tal Minguijón, sense alegació de causa. Els susdits rabassaires jamai havien quedat a deure les anualitats, ni tan sols fet us de les lleis del Parlament català, perquè el senyor Casanelles no ho va permetre. Pagaven la quantitat enormement lessiva de pessetes 337,50 anuals, preu exigit pel molt esquerrà senyor Casanelles, segons rebut que s'acompanya fotografiat.

I aquest prohóm del grup de l'opinió, no recordant-se ja que va deixar de pagar els jornals dels obrers del suara esmentat diari, i emparant-se amb les lleis feixistes de la Ceda, desahucia a dos rabassaires, com si aquest acte fos digne d'un home titulat nacionalista i d'esquerra.

Joan Casanelles ha signat, fa ben pocs dies, uns punts de coincidència, en nom del grup de l'Opinió, que entre altres coses es diu: «que per ésser llei votada pel Parlament de Catalunya en us de les seves facultats, la Llei de Contractes de Conreu de data 38 de setembre del 1934 és la única d'aplicació legal a la nostra terra».

I no hi fem més comentaris. Cal que tothom tingui present aquest fet vergonyós del molt esquerrà i nacionalista senyor Casanelles.

Notes d'Astúries. - Records d'uns fugitius

Ezequiel Riesco, conjuntament amb altres companys (avui com ells fugitiu a França), es trobaven arran del moviment del 6 d'octubre detinguts a presons militars de Madrid, on ingressà també detingut José Antonio Giménez Plaza, de la 5.ª Bandera, 19.ª Companyia del «Tercio Español». Aquest últim, ignorant segurament la condició de revolucionari dels seus companys de captiveri, explicà detalladament diverses de les barbaritats comeses per ells a Astúries. Semblava que disfrutés i es rabejava de satisfacció sàdica en recordar les explicacions de lleis de fugues, enterraments de persones vives, apagament

de cigars en els ulls dels presoners, etc. Però en el que més disfrutava és en recordar els robatoris realitzats per aquesta amalgama de bandejats i pirates de totes races, aplega que és el terç estranger. El Banc Asturià fou assaltat pels soldats i les caixes fortes esbotzades amb bombes de ma, les pessetes corrien entre l'exèrcit durant aquells dies com mai hagin corregut en cap exèrcit, l'embriaguesa i tots els excessos que en derivien era contínua. Un amic de José Antonio per descarregar-se del molt pes que significava la moneda, donava 40 pessetes per cada bitllet de 25. I entretant Lerroux diu en el mitin de Mestalla:

«Cuando se sublevaron no se contentaron con morir o matar, sino que cometían el hecho de robar». També explicà, i se n'hi arrencà una declaració escrita, que els oficials pagaven per cada braç tallat de revolucionari, deu pessetes, salvatjada no justificable amb prou feines a les tribus bàrbares de l'Àfrica Central.

Aquestes notes són publicades amb el beneplàcit d'Ezequiel Riesgo, que pocs dies després de l'ingrés del soldat del Tercio a les presons, conjuntament amb altres escapà de presons miliars per unes clavegueres que donaven al Manzanares, poguent passar per fi la frontera francesa.

**Le
remords
le
pousse
à dire
la vérité:**

« Le soussigné confirme que le capitaine et le lieutenant-colonel payaient 10 pésétas pour chaque bras arraché aux révolutionnaires, que le lieutenant-colonel de

El abajo firmante afirma que el capitán y el Teniente Coronel pagaban 10'00 pesetas por cada brazo de revolucionario y que el Teniente Coronel de la 5.ª Bandera robo una moto que usaban la boca a los revolucionarios como moneda y los enterraba vivos.

José Antonio Jimenez Plaza

5.ª Bandera 19.ª Compañía

**Un
légionnaire
écrit
de sa
prison:**

la 5.ª Bandera a volé une motocyclette et que les soldats coussaient la bouche aux révolutionnaires et les enterraient vivants.»

(José Antonio Jimenez Plaza, 5.ª Bandera, 19.ª Compagnie).

TRIBUNA DEL MILITANT

Com fan política les dretes

Encara estem passant i suportant l'opressió d'un govern de dreta, impopular, arribat al poder per mitjà de maquinacions d'alta envergadura per ningú desconegudes i amb coalicions que repugnen als veritables republicans i esquerrans.

Ara, segons sembla, a l'anunci d'eleccions, ja es posen novament a la caça del vot, de la manera que ells en són mestres i amb sistemes vils i traïdors a la veritable democràcia.

Proves? Els diaris ja prou n'han parlat, es veuen els preparatius del caçador sense escrúpols. Ens referim al decret aparegut fa pocs dies al Butlletí de la Generalitat, suscirit per uns usurpadors, obligant a l'elector a proveir-se del carnet d'identitat necessari

per a votar, i per aconseguir aquest s'ha d'haver adquirit previament la cédula personal. Comprenem l'abast i intenció d'aquesta farsa. Els sobra el vot de les persones que no poden posseir l'esmentada cédula.

Aquesta és la política que sempre han fet les dretes: enganyar i parar paranys innobles i ruïns.

Alerta! Volen guanyar i veient-ho malament estan disposats a tot. Ja els coneixem. Són gent de males arts i si és necessari donaran l'ànima al dimoni, com vulgarment es diu.

A més tenen tots els ressorts al seu abast: el poder, els cabals i la seva intel·ligència (si intel·ligència se'n pot dir) la tenen aplicada totalment a convertir i tergiversar les lleis a la seva

causa, i dels Tribunals dits de Justícia subornats per ells, més d'una prova en tenim.

A Catalunya, per molt que facin, l'èxit serà nostre. No per això devem minvar la lluita; cal estar en guàrdia; poden haver-hi emboscades i és preferible estar previnguts. Hem de treballar també per als nostres germans d'Ibèria i junts escombrar per sempre més als nostres opressors comuns.

Catalans nacionalistes d'esquerra, rabassaires i joventuts d'Estat Català: A la lluita! Pels nostres ideals perduts, per la llibertat del nostre Govern i demés germans exiliats i empresonats i per l'enderrocament dels butxins i vils opressors! Alerta i a la lluita! Visca Catalunya lliure!!